

HRVATSKI *glasnik*

Godina XXV, broj 48

3. prosinca 2015.

cijena 200 Ft

Foto: Timea Horvat

4. – 5. stranica

25. obljetnica Društva Gradišćanskih Hrvatov u Ugarskoj

Blagdan svete Kate u Katolju

3. stranica

Premijera u HOŠIG-u

10. stranica

„Najdeklica, najdečec“

14. stranica

Komentar

DGHU nije za marginu!

Nije hamišija, nije falsificiranje, črno-bijelo stoju na papiru imena iz davnih 1990. ljeta, kad smo u Sambotelu potpisali da mi smo ti ljudi ki kanimo svojom voljom utemeljiti Društvo Gradišćanskih Hrvatov u Ugarskoj. Velim, htli smo i napravili smo, za to, jer za dvadeset i petimi ljeti na toj listi u kiseškoj tvrdjavi i ja sam svoje ime našla med osnivači, skupa s ostalimi ljudi od Bizonje do Petrovoga Sela, štoveć pridružili su nam se i Hrvati iz Budimpešte, Pečuha, kot i Gradišćanci iz Austrije. Miška Horvat, Zlatica Benčić, Magda Horvat-Nemet, Tilda Kőrösi, Marija Nović-Štipković, dr. Karlo Gadanji, dr. Žužana Meršić, Ana Škrapić-Timar, Geza Völgyi, Franjo Pajrić, dr. Marin Mandić, Lajoš Brigović, Štefan Dumović, Jutka Handler, Laslo Škrapić, Ivan Šneller, Žužana Horvat, Marija Pilšić, Karol Pajrić, Laslo Horvat, Emil Bošić, dr. Šandor Horvat, Djurdjica Benčić, Štefan Kolosar, Đuro Franković, dr. Mijo Karagić, Andrija Pavleković, Lajoš Škrapić, samo su neka od 54 peršonov ke su bile došle 9. junija 1990. ljeta u Sambotel da sa svojom nazočnošću na noge postavu jedno samostalno, prvo regionalno društvo med Hrvati u Ugarskoj, a sa samim postojanjem, kako je rekao Šandor Horvat na svečevanju prilikom 25. obljetnice, takozvanom malom revolucijom predvrimeno nazvišćuju potreboću jedne vekše organizacije, utemeljenje Saveza svih Hrvatov u Ugarskoj. Gradišćanski Hrvati, na čelu s tadašnjim predsjednikom Franjom Pajrićem pretočili su svoje želje i zahtjeve u posebnu rezoluciju, iz kih je tijekom 25 ljet čuda ostvareno, a neke crte su još i dandanas pod upitnikom. Samostalni hrvatski tajednik i kalendar, posebna radijska emisija na hrvatskom jeziku, nastava na gradišćansko-hrvatskom jeziku u naši škola, zapošljavanje hrvatskih farnikov u hrvatski seli, pjevanje gradišćanske himne na važni priredba pred ugarskom i hrvatskom zastavom, poticaj suradnje s ostalimi Gradišćanskimi Hrvati u Austriji, Slovačkoj i s drugimi Hrvati na tlu Europe, povezivanje s hrvatskimi regijami u Ugarskoj, političko zastupništvo u Ugarskom parlamentu, skupapozvanje kongresa Hrvatov da se utemelji krovna udruga Hrvatov – su bile konkretne ideje članstva i gradišćanskoga peljačtva. Tako da nije tajna, što su se napredne misli u pogledu hrvatstva još pred samostaljvanjem Republike Hrvatske upravo iz zapadnoga nuglja Ugarske ganule, a postojanje gradišćanskoga društvenoga centra već od dva desetljeća moglo bi pozvati svakoga na hvalodavanje i poštivanje, jer DGHU nije pristojno, a ni pametno u današnje vrime nek tako na marginu hrvatskih društveno-političkih zbivanj odrnuti, omalovažavati, jer danas je pravo (!) civilno zastupništvo u ovom tijelu ove regije. A svi osnivači, gdo bi na to bio mislio onda, moremo biti gizdavi da smo na ov način bojsek postali dili hrvatske povijesti, u ovoj nam ugarskoj domovini.

Tiho

Glasnikov tjedan

U svojoj propovijedi održanoj uoči prve nedjelje došašća, sarski župnik, Starinčanin rođenjem, Ladislav Bačmai između ostaloga kazao je: «Čitao sam jednu priču. Neki Židov koncem srednjeg vijeka odlučio postati kršćaninom. Već je svu kršćansku vjeru proučio. Sve je znao o katoličkoj vjeri. Ali na koncu naumi da pođe u Rim te na licu mjesta vidi što je to Rimokatolička Crkva. No tada je baš u Rimu vladala najveća pokvarenost, zato svećenik koji ga poučio o vjeri uhvati se za glavu. Mislio je da je sada njegov trud

Prije trideset godina jedan pisac zvao je na telefonu silne obitelji i župne urede i rekao da se on zove Josip, i da mu je rodila žena Marija, i sad su nju otpustili iz bolnice s djetetom i nema ih kamo odnijeti, bi li im mogli dati konak dok nađe stan kamo će ih odnijeti. Nitko ih nije htio primiti, ima tko je obećao novac za pomoć, drugi su rekli da nek idu u hotel, a račun će platiti oni, a silni su mu rekli da, nažalost, nemaju mjesta za njih, kazao je Bačmai.

Nadalje, Bačmai je vjernike pozvao da zahvale Bogu što smo vjernici u Katoličkoj Crkvi, trudimo se da ova Crkva bude s nama svetija. «Znamo da još nismo sveti, ali bismo htjeli krenuti na put svetišta, a to je moguće onda ako se otkrenemo od grijeha i molimo oprost Božju, ispovijedamo se i primimo Isusa u naše srce, u naš život. Neka bude vrijeme došašća priprema za dolazak Gospodnji.

„Želim postati katolikom. Sad vidim da je katolička vjera doista prava.“

uzaludan. Kad taj Židov vidio što se zbiva u Rimu, nikada neće ni pomisliti da postane katolikom.

Židov međutim učini što je nakanio. Nakon nekoliko vremena vrati se iz Rima, odmah dođe k svome svećeniku. «Krsti me odmah», reče Židov. «Želim postati katolikom. Sad vidim da je katolička vjera doista prava.» «Ali kako si se o tome uvjerio?» «Vidio sam što se događa u središtu kršćanske vjere. Pa kad ni ovakvi predstavnici i učitelji nisu je mogli uništiti, to je siguran znak da je mora držati sam Bog.»

Neka nas adventsko vrijeme i primjer adventskoga proroka Ivana Krstitelja probudi, da i mi upoznamo sami sebe, da primimo Isusa u naš život, dolazimo nedjeljom k misi, očistimo naše srce u ispovijedi, primimo Isusa u svetoj pričesti, činimo dobro djelo blišnjemu i vježbajmo neko odricanje da zaista možemo primiti našega spasitelja Isusa Krista u naš život, u našu obitelj, da doživimo svi zajedno božićni mir i veselje.»

Branka Pavić Blažetin

MEDIJSKI CENTAR *Croatica*

mcc.croatia.hu – dnevne vijesti • www.glasnik.hu – dnevno svježe vijesti, napisi, albumi fotografija
radio.croatia.hu – 24 sata glazbe, svaki radni dan od 18 sati pet radijskih emisija s ponavljanjima drugoga dana u 10 sati.
Tiskano izdanje Hrvatskoga glasnika – svakoga petka u Vašem domu.
Budite naši prijatelji, pratite Medijski centar Croatia i preko Facebookovih profila: Hrvatski glasnik; Radio Croatia.

**Čitajte i širite
Hrvatski glasnik!**

U Zagrebu predstavljena dosadašnja djelatnost Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj

Znanstveni zavod Hrvata u Mađarskoj utemeljila je Hrvatska državna samouprava 2004. godine. U roku od 11 godina Zavod je organizirao niz priredaba, izdao 17 naslova i izgradio suradnje s brojnim hrvatskim partnerskim ustanovama u Mađarskoj, Hrvatskoj, Srbiji, Austriji itd. Sažimajući spomenuto Zavodovo razdoblje, Hrvatska matica iseljenika u Zagrebu 17. studenoga 2015. godine organizirala je kolokvij na kojem su sudjelovali ravnatelj HMI mr. sc. Marin Knezović, ravnatelj Mađarskog instituta u Zagrebu dr. sc. Dinko Šokčević, ravnatelj Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata Tomislav Žigmanov, te prvi i aktualni ravnatelj Zavoda dr. sc. Ernest Barić i dr. sc. Stjepan Blažetin.

O Zavodu su govorili i prvi i aktualni ravnatelj Zavoda dr. sc. Ernest Barić i dr. sc. Stjepan Blažetin.

Tijekom susreta posebno je istaknuta Zavodova nakladnička djelatnost koja donosi radove iz područja jezikoslovne kroatistike, dodirnog jezikoslovlja, etnologije, povijesti, književnosti, za- vičajne leksikologije te djela o prožimanju leksikologije i leksikografije. Prva knjiga u tom nizu pod naslovom „Iz hrvatske baštine u Mađarskoj“ objavljena je 2005. godine kao prva knjiga u nizu „Biblioteka Nova“. Taj niz i danas postoji, zadnja je knjiga u tome slijedu monografija Erike Rac o govorima pomurskih Hrvata, a u međuvremenu objavljeni su radovi raznih istraživača, stručnjaka s kojima Zavod surađuje i s kojima se želi popuniti

nedostatak informacija u mnogim područjima života Hrvata u Mađarskoj. Osim niza „Biblioteka Nova“, u Zavodovoj nakladničkoj djelatnosti važnu ulogu imaju zbornici radova koji se izdaju nakon međunarodnih skupova u Pečuhu i u kojima su objavljeni kroatistički radovi, među njima mnogi koji se bave Hrvatima u Mađarskoj.

O važnosti hrvatske znanstvene ustanove u Mađarskoj, o ulozi Odsjeka za kroatistiku Sveučilišta u Pečuhu u utemeljenju Zavoda i povezanosti s mađarskim kulturnim prostorom govorio je ravnatelj Mađarskog instituta u Zagrebu dr. sc. Dinko Šokčević. Povezanost Zavoda s maticom, posebice sa Zagrebom i HMI aktivna je od početaka, o tome svjedoče brojna predstavljanja djelatnosti i nakladništva, od kojih bismo istaknuli predstavljanje na 36. Interliberu u Zagrebu gdje je u sklopu nakladništva hrvatskih manjina posebno predstavljena i Zavodova djelatnost.

U zadnjih nekoliko godina nastao je snažni kulturni i znanstveni dijalog između hrvatske zajednice u Mađarskoj i Srbiji što je plod dobre suradnje Zavoda iz Pečuha i Zavoda zakulturu vojvođanskih Hrvata iz Subotice. Ravnatelj vojvođanskog Zavoda

Tomislav Žigmanov istaknuo je važnost dijaloga između hrvatskih ogranaka udaljenih od matice. Ova suradnja zbog sličnog položaja dviju zajednica produktivno utječe na kulturni i znanstveni život Hrvata na spomenutim prostorima te omogućuje jače oblikovanje potreba prema matičnoj domovini Hrvatskoj.

Prvi ravnatelj pečuskog Zavoda Ernest Barić spomenuo se svih onih izazova koji su pratili pokretanje te ustanove i govorio je o prvim godinama rada, o ciljevima i zadacima koji su motivirali suradnike Zavoda da u

svome poslu budu uporni. O nastavku zacrtanih planova govorio je sadašnji ravnatelj Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj, Stjepan Blažetin, koji je na čelu te ustanove od 2010. godine. U ovome razdoblju Zavod se odlučno okreće izdavanju knjiga s različitom tematikom: zbornici, zbirke pjesama, monografije itd. Organizira predstavljanja izdanja, spomen-sjednice, književne tribine, kolokvije, znanstvene skupove diljem Mađarske i u susjednim državama u suradnji s

partnerskim ustanovama. Suorganizator je možda najvećega kroatističkog skupa koji se dvogodišnje održava u Pečuhu i okuplja najistaknutije kroatiste iz Republike Hrvatske, Mađarske i drugih susjednih zemalja, ali usporedno obavlja kulturnu i znanstvenu djelatnost i potiče hrvatske sadržaje u svim mađarskim regijama, u svim naseljima gdje žive Hrvati.

Uz pomoć Silvestra Balića, Zavodova suradnika, predstavljena je dvojezična mrežna stranica www.mhti.hu koja donosi informacije o djelatnosti ustanove s vijestima, fotogalerijama, izdanjima itd. Nazočnosti na mrežnim stranicama od 2010. posvećuje se posebna pozornost kao novomu komunikacijskom kanalu putem kojega se može doći do šire i mlađe publike. Iskativši mogućnosti ovoga medija, planira se digitalizacija i objava prvenstveno Zavodovih izdanja, a poslije i nekih drugih, teže dostupnih kapitalnih djela za Hrvate u Mađarskoj.

Govoreći o budućim planovima, ravnatelj Zavoda Stjepan Blažetin najavio je projekt Leksikona Hrvata u Mađarskoj koji je najveći i najvažniji dosadašnji znanstveni projekt ne samo Zavoda nego i hrvatske zajednice u Mađarskoj. Održan je prvi, inicijalni sastanak budućeg uredništva čiji je zadatak određivanje glavnih smjernica kojima će se uređivači leksikona voditi tijekom rada. Izlazak tiskanog leksikona nije konkretno određen, međutim, da se ne bi čekalo više godina,

planira se objava rezultata na mrežnim stranicama usporedno s obradom pojedinih natuknica.

Silvestar Balić

25. obljetnica Društva Gradišćanskih Hrvatov u Ugarskoj

U Jurišćevoj tvrđavi dostojno proslavljena „mala revolucija“ Gradišćanskih Hrvatov

„Za moj hrvatski rod / Ću živit, ću umrit, / Zakriknut ću hura, / Da čuje cijeli svit!“ – morebit nigdar nije lipše tuketao refren himne Gradišćanskih Hrvatov i štrofe Mate Meršića Miloradića, velikana ovoga naroda, u srca nazočnih i na stijeni kiseške tvrđave Nikole Jurišića, kot prilikom svečevanja 25. jubileja osnivanja Društva Gradišćanskih Hrvatov u Ugarskoj, 20. novembra, u petak. To je bio večer sastankov, ugodnih razgovorov i prezentacije onoga bogatstva i vridnosti ke i dan-danas gizdavo karakteriziraju i nosu sve nas, Gradišćanske Hrvate, od folkloru do umjetnosti, marljive snage i neumorne krvi, bilo kade smo po svitu. Od Bizonje do Petrovoga Sela, prik Hrvatske i Austrije mnoštvo ljudi je svečevalo negdašnju «malu revoluciju» iz davne prošlosti, 9. junija 1990. ljeta, ka je rezultirala pak utemeljenje krovne, civilne organizacije svih Gradišćanskih Hrvatov u Ugarskoj.

Domaći Jačkarni zbor Zora otvorio je kulturno putovanje kroz Gradišće.

Na početku svečevanja med časnim gosti su pozdravljeni Berislav Živković, prvi tajnik Veleposlanstva Republike Hrvatske u Budimpešti, Ivan Guban, predsjednik Hrvatske državne samouprave, Béla Báthly, dogradonačelnik Kisega, Štefan Kolosar, predsjednik Hrvatske samouprave Jursko-mošonsko-šopronske županije, bivši predsjednici i brojni osnivači DGHU-a, svi načelnici i predsjednici hrvatskih samoupravov iz naših naselj. Na početku svojega svečanoga govora dr. Andraš Handler, predsjednik DGHU-a naj-

prije je čestitao prvom predsjedniku Društva Franji Pajriću st. za približavajući 75. rođendan, a i Štefanu Dumoviću su upućene najbolje želje i čestitke ki je jur spunio ta okrugli jubilej. Zvana toga spomenuta su imena predsjednikov, ki su kraće ali duglje vrime obnašali funkciju na čelu društva. Franji Pajriću, Vinciju Hergoviću, Matildi Bölcs, Mariji Pilšić, Čabiju Horvathu ovput se je aktualni predsjednik zahvalio za njev

posal i prosio je je da s daljnjimi tanači i idejama dalje pomažu društveno djelovanje. Pri tom je istaknuto još jedno ime Koljnofca, ki od prvoga hipca djela za ovo društvo, kako je rečeno, «živi za DGHU i hrvatstvo», a to je neumorni djelatnik, «vječni tajnik» Društva, Geza Völgyi st., gdo je pozvan još na daljnju 25-ljetnu službu društva. Dr. Andraš Handler u svojem kratkom povijesnom osvrtu spomenuo je još, kako je uloga DGHU-a za izbori 1994. ljeta i nastankom hrvatskih samoupravov izminula, bolje rečeno pretvorila se je u protokolarnu zastupničku formu, naravno pazeći na to da se ne zgubu sva

Igrokazači iz Petrovoga Sela

Folklorni ansambl Gradišćanskih Hrvatov

dostignuća za što su se borili svi člani Društva prik dugo ljet. Nadalje je predsjednik izrazio svoje veselje da Gradišće i u prošlosti i u sadašnjosti na kulturnom polju ima što pokazati, početo od kvalitetnih jačkarnih zborov, prik tamburašev i folklornih društav. A što naliže narodnoga teatra i igrokazanja na materinskom jeziku, Petroviščani i Židanci su posebni u cijeloj Ugarskoj, jer jur dvadeset i pet ljet dugo med Hrvati su jedini čuvari amaterskoga kazališća. Za ti jubilej su ovput i prikzeli društvenu zahvalnicu peljačice i redateljice dvih kazališćev Ana Škrapić-Timar iz Petrovoga Sela i Jadranka Toth iz Hrvatskoga Židana. Spomenuti su ovde kot posebni kinči i shodišća u Celje, ali i

hodočašća k statui Celjanske Madone, veće priredbe minulih ljet kot snimanje «Lijepom našom» u Šopronu, megaprojekt dr. Franje Pajrića «Po staza naših starih», a i lanjska odluka DGHU-a da su se gradišćanski zastupnici krenuli na manjinski izbori u koaliciji s drugimi Hrvatima na posebnoj listi. Posebno se je predsjednik obratio pedagogom na ki stoji budućnost našega hrvatstva i prosio je je, nek se ne predaju. Pripala je ovde osebujna čestitka koljnofskoj Hrvatskoj samoupravi, ka je s iznimnom hrabrošću naprikzela seosku Dvojezičnu školu na obdržanje, a naveden je i plan narednoga ljeta da se konačno i u Gradišću, u Sambotelu, krene djelovanjem školski centar (čuvarnica, osnovna škola, a ako ima dost kandidata, i sridnja škola). – lako smo, po mojem mišljenju, zakasnili par ljet s tim, morebit da sad u dvajset i četvrtjuri još moremo malo najzad obrnuti kolo vrimenta i dati šansu novoj školi i našoj mladini. Znam da si sad mislite u sebi da većinu programov su organizirala civilna društva ili manjinske samouprave, ali moram vam priznati da me to veseli. Veseli me da ste tako angažirani svagdir, od Kemlje do Petrovoga Sela, da ste vjerni čuvari svega toga što su naši praoci ostavili na nas, i mi to s člani predsjedništva s našimi zastupnici gizdavo ši-

Prvi predsjednik DGHU-a Franjo Pajrić u društvu Karla Pajrića, Antuna Kolića i Mirka Berlakovića

rimo na svi mogući forumi. Budimo složni, jer sloga je moć! – ovako je završio svoj govor predsjednik Društva.

Berislav Živković, u zastupništvu Veleposlanstva ovako se je obratio mnoštvu slavjenikov: – Od kada sam došao u Mađarsku, prije tri godine, gotovo da nema mjesta u Gradišću koje nisam posjetio, neka i po više puta godišnje, a zajedničko je to da sam svugdje i uvijek bio dočekan s dobrodošlicom i istinskim gostoprimstvom. Lijepo vas je vidjeti u ovolikom broju, i to je svojevrsna potvrda onoga što ste i dosada činili, svojim radom uveliko ste pridonijeli očuvanju svojega hrvatskog jezika, kulture i običaja i tradiciji hrvatskoga puka koji na ovim prostorima živi već pet stoljeća, i na tome smo vam zahvalni. Vjerujem da ćete i u budućem razdoblju jednako uspješno nastaviti sa svojim radom i sve vas još jednom srdačno pozdravljam! – naglasio je hrvatski diplomat. Ivan Guban, predsjednik HDS-a, čestitao je svim osnivačem Društva i svim onim ki su prikazali štafetu za očuvanje hrvatskoga jezika, kulture i običajev na ovi prostori ter je uručio zahvalnicu HDS-a, zaželeći svim još puno uspjehov u zaufanju još bolje suradnje. Kulturno putovanje kroz Gradišće s muзикom, tanci, igrokazom i recitacijami je otvorio kiseški jačkarni zbor Zora. Koljnofka Karmela Pajrić recitala je pjesmu Na našoj Gori od Mate Šinkovića, a nju su slijedili židanski glumci Janoš Pantoš i Joško Ravadić u skeču «Dan vina». Tamburaška glazba gradišćanskih sviračev, pjesma

Mate Meršića Miloradića pod naslovom «Naš jezik» u izvedbi Kemljanke Erike Jančević i kratki igrokaz Petrovišćanov: Imrija Kapitara, Andraša Handlera st., Teruške Milišić-Szabó i Ane Geošić-Neubauer dočarali su nam ozbiljne, a pravoda i vesele trenutke. Pod peljanjem Štefana Kolosara zajednički folklorni ansambl Gradišćanskih Hrvatov zavježbao je posebnu koreografiju s tanci iz sridnjega Gradišća, a uspjeh je bio garantiran. U zadnjoj točki službenoga programa je dr. Šandor Horvat otvorio izložbu ku su pod njegovim peljanjem sastavili Timea Horvat, Anna Kondor i Geza Völgyi st. i s tekstom, dokumenti i fotografijami je predstavljeno plodno djelovanje DGHU-a čez dvadeset i pet ljet. – Nekamo se zabiti da 25 ljet tomu kad se je osnovalo, kad smo osnovali naše Društvo i su bili ljudi iz svih naših sel pak još i iz varošev, kade je već Hrvatov, skupa na toj skupščini. Onda smo mi napravili nešto, što je, ja mislim, bila mala revolucija. Ovo si nekamo nigdar zabiti, ar još nije krenula na svoj put Republika Hrvatska, a mi smo jur osnovali hrvatsko, naše gradišćansko društvo, i tote u rezo-

Dvi redateljice igrokazačkih društva, Ana Škrapić-Timar i Jadranka Toth, prikzele su zahvalnicu od dr. Andraša Handlera, predsjednika DGHU-a.

luciji smo i to spomenuli da potribujemo da imaju Hrvati u Ugerskom pokrovno društvo ili Savez, a sad imamo i državnu samoupravu i savez, i to se je ovde izmislilo i spomenulo i to smo istaknuli na ovoj izložbi – je rekao zadnji govorač proslave dr. Šandor Horvat. Potom je slijedila večera uz srdačno gostoprimstvo kiseških Hrvatov ki su ovako dali doprinos jubilarnom svečevanju, a ujedno su proslavili i svoj tradicionalni Hrvatski dan. U nastavku uz prijatne razgovore, rijetka spravišća poznanikov i prijateljev iz raznih kutov Gradišća oživila su se i stara vrimenta, uz mužiku koljnofskoga Bonderšolja i petrovskih Koprivov.

- Tiho -

BAČKI MOZAIK

SANTOVO – Sedmu godinu zaredom, u organizaciji Seoske samouprave u vrijeme došašća paljenjem svijeće na velikom adventskom vijencu, postavljenom na središnjem seoskom trgu, priređuje se mala svečanost uz prigodni govor i kulturni program. Prve nedjelje došašća, 29. studenog, u nazočnosti santovačkog župnika Imrea Polyáka, ujedno biskupskog vikara za narodnosti Kalačko-kečkemet-ske nadbiskupije, prigodni govor održao je Zsolt Retkes, oni su upalili prvu svijeću na adventskom vijencu. Svečanost su dvojezičnim pjesmama uljepšali učenici santovačke Hrvatske škole i Mješoviti crkveni pjevački zbor hrvatske zajednice pod vodstvom župnog kantora Žolta Široka s hrvatskim crkvenim pjesmama: S neba anđel Božji, Zazivam vas svekolike, Radujte se, narodi i Rodio se Mesija.

SANTOVO – U vrijeme došašća vjernici se pripremaju za Božić skrušenijom molitvom i pokorom, posebno odlaskom na jutarnje mise zornice. U Santovačkoj župi ustaljena je i trodnevna duhovna priprava na hrvatskom i mađarskom jeziku, koja se održava u okviru misnoga slavlja, pozivanjem gostujućih svećenika, uz prigodnu propovijed i mogućnost ispovijedi na materinskom jeziku. Kako saznajemo, trodnevna duhovna priprava za Božić ove će godine biti od 14. do 16. prosinca, s početkom u 16.30 odnosno u 18 sati.

BAJA – Napokon će doći do obnove fancaškog vrtića u Ulici Temp-lom. Radosna je vijest objavljena 11. studenoga na licu mjesta. Kako uz ostalo reče parlamentarni zastupnik bajskeg okruga Róbert Zsigó, projekt će se ostvariti s potporom Ministarstva unutarnjih poslova koje je za obnovu putem natječaja odobrilo 75 posto sredstava od 40 milijuna forinta. Na taj će se način ostvariti energetska obnova, izmjena prozora i vrata, osuvremenjivanje sustava grijanja, čime će se postići znatna štednja u održavanju. –Kada gradimo vrtić, radimo za budućnost. – dodao je parlamentarni zastupnik Zsigó.

DUŠNOK – Zahvaljujući zalaganju mještana, krajem rujna u Duš-noku je pokraj športskog igrališta u Ulici Dankó predan novi atletski teren s četiri kružne staze duge 150 metara, proširen mogućnošću za skok udalj, koji je otvoren prigodnim športskim natjecanjima. Kako prigodom svečanog otvorenja uz ostalo reče načelnik Petar Palotai, dušnočka su djeca zaljubljena u šport. Športski život dobro je organiziran u okviru škole i športskoga društva. Stara je potreba bio atletski teren, koji je sada ostvaren darivanjima pojedinaca, s potporom zaklade za Dušnok, Seoske i Hrvatske samouprave. Budući da je novi športski objekt od mjesne škole udaljen samo stotinjak metara, pridonijet će razvoju svakodnevnoga tjelesnog odgoja, ali naravno bit će otvoren i za sve druge ljubitelje športa.

GARA – Kako saznajemo, u nizu svečanosti paljenja svijeće na adventskom vijencu, u središtu naselja pokraj župne crkve, domaćin svečanosti treće nedjelje došašća, 12. prosinca, bit će mjesna Hrvatska samouprava. Sutradan, 13. prosinca, Hrvatska samouprava već uobičajeno svečanošću obilježiti će Materice i Oce, jedinstveni blagdan i običaj bunjevačkih Hrvata.

SANTOVO – Na posljednjoj sjednici održanoj 5. studenog ove godine, Vijeće santovačke Hrvatske samouprave između ostalog odlučilo je o izmjeni proračuna za 2015. godinu, koji je prihvaćen s prihodima i rashodima u iznosu od 2 milijuna i 499 tisuća forinta. Osim toga odlučeno je i o podupiranju mjesnih udruga, zajednica i ustanova s okvirnim iznosom od 200 tisuća forinta, a s okvirnim iznosom od 250 forinta raspisan je i natječaj za stipendiranje srednjoškolaca i studenata sa santovačkim prebivalištem, koji je otvoren do 10. prosinca ove godine.

Melodarij Rákóczijeva doba

U suorganizaciji santovačke knjižnice i Udruge «Rákóczi Tárogató Egyesület», u Santovu je izlagano na temu Melodarij Rákóczijeva doba. Poradi očuvanja mađarske tradicijske glazbene baštine, predsjednik Udruge Csaba Nagy predstavio je tradicijska glazbala Rákóczijeva doba, posebno glazbalo zvano „tárogató“, drevno mađarsko glazbalo, svojevrсни klarnet, s osvrtnom na povijesne veze Mađara i Hrvata, koje su učenici santovačke Hrvatske škole pratili s velikim zanimanjem. Franjo II. Rákóczi bio je mađarski feudalac, poslije transilvanij-

ski vojvoda, sin Franje I. Rákóczija i Jelene Zrinski, kćeri Petra Zrinskog. Stupivši na čelo urote protiv Habsburgovaca, poziva ugarske i hrvatske feodalce na ustanak, ali hrvatski feodalci nisu se odazvali njegovu pozivu ne želeći pomagati protestantsku struju. Nakon poraza kod Trenčina, ugarski feodalci sklapaju mir s Habsburgovcima u Satmaru, a Rákóczi odlazi u izbjeglištvo, te umire u Turskoj.

S. B.

Blagdan svete Kate u Katolju

Katoljska je crkva posvećena svetoj Kati, na čijim su zidovima napisi na hrvatskom jeziku. Dana 21. studenoga u poslijepodnevним satima bila je puna ljudi koji su, kao svake godine, došli na tradicionalnu priredbu sela Katolja.

Svetu misu uz mjesnoga svećenika Sándora Horvátha predvodio je dekan župnik Ladislav Ronta.

Sveta Katarina zaštitnica je sela Katolja, gdje se svake godine slavi taj dan. O svetoj se Katarini malo zna, osim godine rođenja i godine smrti 304. u Aleksandriji, malo podataka ima o njezinu životu, a stvarne podatke teško je razlučiti od legende. Prema priči, Katarina je bila lijepa mlada Egipćanka koja je bila pozvana na svečanost na kojoj je bilo i pogansko žrtvovanje životinja. Ona je taj poziv odbila zbog svoje kršćanske vjere. Car Maksimin Daia zaljubio se u Katarinu, a mlada ga je kršćanka odbila. On ju je tada suočio s filozofima s namjerom da je oni uvjere kako Krist, budući da je umro na križu, ne može biti Bog. Dobro poznajući filozofiju i teologiju, Katarina je pridobila na svoju stranu mudrace koji su se obratili na kršćanstvo. Maksimin kada je vidio da Katarinu ne može slomiti, dao ju je mučiti na poseban način, kotačem s bodežima. To se mučilo raspalo. Tada je Katarina odvedena izvan grada te joj je odrubljena glava. Prema toj legendi anđeli su njezino tijelo prenijeli na Sinaj i ondje ga sahranili. Budući da je sveta Katarina zaštitnica našega sela, prekrasna crkva

Prepun dom kulture

nosi njezino ime, gdje je popodne počela misa. Svetu misu na hrvatskom jeziku služio je velečasni Ladislav Ronta. Svetu misu pjevao je Mješoviti pjevački zbor harkanjskih Hrvata. Ovogodišnja događanja u Katolju vezana za blagdan zaštitnice sela započela su spomenutom svetom misom i nastavljena s kulturnim programom što ga je organizirala tamošnja Hrvatska samou-

KUD Tanac ima i Dječju plesnu skupinu „Pačići“.

Program su vodili mladi Katoljci Rebeka Erdof i Martin Koncsos.

prava. Sve su rjeđe mise na hrvatskom jeziku, najčešće su na takvim priredbama, premda u selu u lijepom broju još uvijek žive šokački Hrvati. Nakon mise Katoljci su ugostili svoje goste iz Pečuha i okolice u mjesnom domu kulture, gdje je u večernjim satima počeo kulturni program. Nazočne su pozdravili zastupnici Hrvatske samouprave Katolja na čelu s Ružicom Ivanković. Priredbi su pribivali između ostalog Mišo Šarošac, predsjednik Hrvatske samouprave Baranjske županije, etnograf Đuro Franković i načelnica sela Katolja Nora Trubić. U okviru programa slušali smo dalmatinske pjesme od Ženskoga pjevačkog zbora „August Šenoa“, te mogli vidjeti razne koreografije od pečuškog KUD-a Tanac, koji je za ovaj dan pripremio bogat program, a upoznali smo i Dječju plesnu skupinu „Pačići“. Potom je počeo hrvatski bal, gdje je svirao Orkestar „Juice“. Kao uvijek, i na taj dan okupilo se mnoštvo, ne samo iz Katolja nego i iz okolice. Bal je trajao do ranih jutarnjih sati.

Luca Gažić
Foto: Ákos Kollár

Susret hrvatskih, dramskih, lutkarskih i literarnih družina

U okviru niza Croatiadinih priredaba u organizaciji Hrvatske državne samouprave, 20. listopada 2015., s početkom u 10 sati upriličen je Susret hrvatskih, dramskih, lutkarskih i literarnih družina. Susret je bio održan u Hrvatskom vrtiću, osnovnoj školi, gimnaziji i učeničkom domu Miroslava Krleža. U programu je sudjelovalo pet osnovnoškolskih dramskih družina: iz martinačke osnovne škole, santovačkog HOŠID-a, koljnofske Osnovne škole «Mihovil Naković», keresturske Osnovne škole «Nikola Zrinski» i petrovoselske Hrvatsko-mađarske narodnosne dvojezične osnovne škole.

Deseti razred Hrvatske gimnazije Miroslava Krleža predstavio je svoj program pripremljen i za školski Berbeni projekt.

Petrovoselska družina izvela je predstavu „Jurko hoće doktor bit“.

Učenici santovačkog HOŠID-a odigrali su predstavu „Nesporazum“.

Program je započeo govorom ravnatelja škole Gabora Győrvárija koji je pozdravio nazočne. Na priredbi su pribivali, između ostalog, Vesna Haluga, generalna konzulica Republike Hrvatske u Pečuhu, Ivan Guban, predsjednik Hrvatske državne samouprave, Angela Šokac Marković, zamjenica predsjednika Hrvatske držav-

Koljnofska družina predstavila se s komadom „Koljnof 1533.“

ne samouprave, te Slaven Vidaković, ravnatelj Hrvatskog kazališta u Pečuhu. Nakon ravnateljeva pozdravnoga govora, na pozornicu je stupio deseti razred gimnazije koji je predstavio svoj program pripremljen i za školski Berbeni projekt.

U okviru Susreta prvo su učenici santovačkog HOŠID-a odigrali predstavu pod naslovom „Nesporazum“, u kojem je bilo riječi o neostvorenoj ljubavi, što stvara nesporazum između dječaka i djevojčice. Odabrali su djelo iz svakodnevnice, pa je cijela priča bila razumljiva svakomu, a uza smiješne scene gledateljima su pružali zabavne trenutke. Nakon toga je slijedila predstava martinačke osnovne škole, s temom također iz današnjice. Naslov je

Trenutak za pjesmu PADAJ S NEBA

Padaj s neba, roso sveta, padaj s rajske visine!
Vapijahu starog svijeta duše čiste pravedne.
Otvori se, zemljo mila, da iz plodnog tvoga krila
u taj sretan, blažen čas svemu svijetu nikne spas.

Već se bliži vrijeme blago, već se bliži onaj čas
kad će izić Sunce drago, svanut svemu svijetu spas.
Svani, dane, i noć skрати, sini, Sunce, i povrati Bogu čast
na visini, svijetu mir na nizini.

predstave „Na Badnju večer“. Bila je to malo ironična, ali itekako smiješna scena. Keresturska Osnovna škola «Nikola Zrinski» izvela je predstavu naslova „Problem u kraljevstvu kraljice godine“. Zanimljivost je predstave bila što su govorili na kajkavskom narječju, zahvaljujući nastavnicama koje su prevele tekst sa standardnoga hrvatskog jezika na njihov zavičajni govor. Družina koljnofske Osnovne škole «Mihovil Naković» predstavila se s komadom naslova Koljnof – 1533. Tako je publika mogla bolje upoznati prošlost Gradišća, inače je predstavu napisala nastavnica škole Ingrid Klemenšić. Program je zatvorila družina petrovoselske Hrvatsko-mađarske narodnosne dvojezične osnovne škole izvodeći predstavu „Jurko hoće doktor bit“, s nizom humorističnih elemenata. Nakon programa Slaven Vidaković ocijenio viđene predstave, i rekao između ostaloga: „Ja bih također zahvalio i nastavnicima koji su pripremili ovaj lijepi program danas. Zapisao sam neke stvari, imam i neke primjedbe, ali više ću vas hvalliti u globalu. Prvo što mi se jako sviđalo jest to da ste izabrali fan-

Martinačka družina izvela je predstavu „Na Badnju večer“.

Keresturska družina izvela je predstavu naslova „Problem u kraljevstvu kraljice godine“.

tastične tekstove primjerene djeci, koji se mogu odglumiti i za 8, 9... 13 godina. To je jako lijepo. Što je još važno jest to da svi ste govorili na našem hrvatskom jeziku, ali što je još ljepše da sam čuo i dijalekte. Naš hrvatski jezik ima mnogo dijalekata. Također i mi Hrvati koji živimo u Mađarskoj imamo puno dijalekata, što moramo sačuvati za budućnost...“

Svaka je družina od organizatora Susreta dobila poklon-paket i spomenicu kako bi im taj dan ostao u trajnom sjećanju. Na kraju programa svakoga je sudionika čekao ručak u školskoj blagovao-nici.

Luca Gažić

Foto: Ákos Kollár

PEČUH – Svečana predaja maturalnih vrpri naraštaju 2011./12. – 2016. maturanata Hrvatske gimnazije Miroslava Krleže, njih dvadeset – Evelin Aladić, Emin Aliustić, Amina Avdić, Danijel Blažetin, Emese Csordás, Krištof Josip Dervar, Tomislav Gažić, Bence Gyöngyös, Tibor Horváth, Bernard Kajtazi, Attila Kiss, Vanda Klepah, Čaba Kolar, Martin Koncsos, Marko Kovačević, Krisztián Németh, Zsanett Petrohan, Marko Radić, Dalma Rodek, Nikola Végh – bit će 4. prosinca 2015 godine, s početkom u 17 sati u svečanoj dvorani Hrvatskog vrtića, osnovne škole, gimnazije i učeničkog doma «Miroslav Krleža» (Pečuh, Ulica Szigeti 97). Krilatice su svečanosti na hrvatskom jeziku riječi Krune First-Medić: «Otvorite širom školu, sve prozore i vrata, potrčite u život i ne dajte se smesti, za svakog od vas se krije tamo na srebrnoj cesti tek jabuka od zlata.»

Šokački Hrvati iz Kozara

Premijera HOŠIG-ove Literarne i plesne scene

Žene hrvatsko-mađarske povijesti

U sklopu „Tjedna hrvatske kulture“, 26. studenoga premijerno je izvedena nova kazališna predstava Literarne i plesne scene budimpeštanske Hrvatske škole „Žene hrvatsko-mađarske povijesti“. Na posjećenost pojedinih sadržaja Tjedna ne može se prigovoriti, ali tu su večer svojom nazočnošću uveličali i visoki uzvanici: veleposlanik Republike Hrvatske u Budimpešti Gordan Grlić Radman, samo poradi predstave je u Budimpeštu doputovao zagrebački načelnik Milan Bandić, dogradonačelnica grada Budimpešte Alexandra Bobrovniczky-Szalay, predsjednik Hrvatske državne samouprave Ivan Guban i ini uzvanici.

Tradicija je već posljednjih godina da se dan prije završetka cjelotjedne manifestacije, koja svaki dan donosi zanimljive i različite sadržaje, na scenu postavi nova kazališna predstava. Nakon Bunjevačko-šokačke večeri i Vremeplova – 800 godina zajedničke hrvatsko-mađarske povijesti, ovoga smo puta pratili životnu sudbinu dviju žena hrvatsko-mađarske povijesti: Katarine Frankopan i Marije Lebstück. Zapravo, i sudbinu povijesti dvaju naroda te dviju kultura. Scenarij i režiju potpisuje ravnateljica ustanove Ana Gojtan, koja se pri pisanju uloge Katarine Frankopan koristila i ulomcima dramskih tekstova suvremenoga hrvatskog književnika Vladimira Stojšavljevića. Osnovica je priče kako su učeniku Franji (Franjo Füzesi) pri pomoći ponovno vile Velebita: Zorica (Fanni Czine) i Dinara (Tena Šindik), no ovoga puta nisu toliko poslušne te ga nagovaraju za odabir teme svoga književnog uratka o ženama hrvatsko-mađarske povijesti. Plesnom koreografijom djevojaka ulazi na scenu Katarina Frankopan (Mia Barbir), i započinje dijalog između nje i Franje, potom se postupno

Mia Barbir i Franjo Pataki

Veseli plesni prizor iz života Marije Lebstück, po sredini Maja Šindik

pojavljuju Petar Zrinski (Franjo Pataki), Krsto Frankopan (Andrej Kiš) i Ivan Zrinski (Antonio Kiš). Osjećajno najburnija je scena naravno između Katarine i Petra, kada on polazi u Beč. Mia Barbir je te večeri izrasla skućeni recitatorski kostim i dorašla Katarininom dramskoj ulozi, dapače dokazala se i kao vrsna plesačica pri solosceni kada se glavnoj junakinji poremeti um. O Franji Patakiju i do sada smo znali da je vrhunski plesač, pa ni ove večeri nas nije razočarao, a Andrej Kiš je ponovno dokazao svoje glumačke sposobnosti jer je blistao u sceni u tamnici.

Glazbom znamenitoga skladatelja Jenőa Huszke, iz operete Natporučnik Marija plovimo do sljedeće junakinje hrvatsko-mađarske povijesti Marije Lebstück (Maja Šindik). Maja je najmlađa sudionica predstave, ali prateći njezinu scensku igru i vještinu plesa, ne bismo rekli za nju. Ona je rođena Marija Lebstück. „...Marija Lebstück, junakinja Hrvatica! Ona je dijete revolucije, kra-

san cvijet u taboru generala Görgeyja!...“ – reče mađarski pisac Mór Jókai (Antonio Kiš), i tako su se na pozornici pojavili likovi poput generala Görgeyja (Dušan Grković), časnika (Arlind Muhadri) i bana Jelačića (Žolt Karlović). Premda je imao manju ulogu, trebamo istaknuti glumačku igru Dušana Grkovića. Osjetno je zrelija bila glumačka igra glavnoga lika Franje Füzesija, koji je izražajnije govorio, dobrom intonacijom i gestikulacijom. Plesne koreografije profesorice plesa Andreje Bálint skladno su ugrađene u scenski prizor, nisu nadvladale igrokaz, nego su poput niti spajale i dopunjavale pojedine dijelove predstave. Mađarski verbunk nije se odudarao od dinamičnog i poletnog suvremenog plesa koji je koreografiran sa značajnim kružnim i inim hrvatskim plesnim motivima, i to na pjesmu Miroslava Škore i na pjesmu Marka Perkovića Thompsona. Hvalevrijedna su pojedina scenska rješenja, primjerice ples djevojaka sa svijećama koji već nagovještuje tragičnu sudbinu glavne junakinje Katarine, jednako kao i druge sudbonosne događaje, a također i scena pogibije Petra Zrinskog. Predstavljanje Marije Lebstück za mnoge gledatelje donosilo je niz novi spoznaja o ovoj osobi o kojoj malo se zna u hrvatskoj i mađarskoj povijesti. Općeniti je dojam o predstavi znatno profesionalniji, opušteniji i zreliji pristup svih članova Literarne i plesne scene. Posebna čestitka redateljici i scenografkinji Ani Gojtan, koja je uvidjela darovitost učenika, i u roku od dva tjedna na scenu postavila novi igrokaz. Tekstove su uvježbale: Marija Šajnović, Marijana Jakošević, Dora Grišnik, Klara Bende Jenyik, plesna koreografija i odabir glazbe: Andrea Bálint, projekciju fotografija potpisuje Dora Grišnik, kostime Kristina Kirhofer, pomoćnice su redateljice: Marijana Jakošević, Kristina Kirhofer, a kulise je osmislio Zoltán Csomós.

Čestitamo svim sudionicima što su nas obdarili još jednom HOŠIG-ovom čarolijom!

Kristina Goher

Priredbe u Koljnofu

Gradišćanska olimpijada, folklorno otpodne i predstavljanje knjige

U novembru je koljnofska Hrvatska samouprava pozvala zainteresirane na tri velike manifestacije. Prva od njih je bila Gradišćanska olimpijada, ka je već u Gradišću postala tradicija. Rič je o športskom naticanju učenikov gradišćanskih osnovnih škol. U četvrtak, 12. novembra, je u športskoj dvorani ponovo intonirana gradišćanska himna, potom su Agica Sárközi, ravnateljica koljnofske škole „Mihovil Naković“, i Ingrid Klemenšić, predsjednica Hrvatske samouprave u Koljnofu, otvorile II. Gradišćansku olimpijadu. Dok su se na prvoj Olimpijadi naticala dica u nogometu i stolnom tenisu, ovput su izbrali odbojku i šah. Naticatelji su došli iz Bizonje, Kemlje, Petrovoga Sela i Horpača, s ekipami iz Koljnofa bilo je oko

75 sudionikov. Pokidob škola ima partnerske veze u Buševcu, su pozvali i šahovsko društvo dotičnoga sela ki već postoji 50 ljet, a predsjednik društva Zlatko Rožić je dopeljao svoje izvrsne športašice. Kot prošli put, i ovo naticanje se je odvijalo u ugodnoj atmosferi. Cilj organizatorov nije postizanje visokih rezultata, nego je naglasak na druženju naših učenikov. Pobjednici su dobili povelje, medalje i pehare. III. Olimpijske igre koljnofska Hrvatska samouprava i Dvojezična škola „Mihovil Naković“ planira slijedeće ljeto na protuliće, u štafetni igra za niže razrede, floorball i kuglanje. Organizatori ujedno pozivaju i ostale gradišćanske škole da im se pridruže i u budućnosti.

Druga priredba je bila 15. novembra, u nedilju, u koljnofskom domu kulture, kamo su pozvali roditelje školarov i stanovnike sela na folklorno otpodne. Pred četirmi ljeti je Petar Mogyorósi pokrenuo ovu priredbu s ciljem, da se publikli predstavu sve organizacije u selu. Iako je ova dvorana velika, do zadnjega mjesta se je napunila s gledateljli. Na početku priredbe su se spomenuli o Damiro Mihovcu Mikiju, ki je nenadijano krajem septembra umro u prometnoj nesrići. On je bio učitelj Koljnofskih tamburašev za vrime Tamburaškoga tabora u Koljnofu i ujedno i jako dobar prijatelj Koljnofcev. Prvi su bili na pozornici učeniki 3. razreda sa Slavonskimi tanci, pod peljanjem učiteljice Sabine Balog. Koljnofski

tamburaši s Gezom Völgyijem ml. su svoj program ponudili „Mikiju“ i ujedno se je peljač grupe zahvalio za njegov trud. Učiteljice Biserka Brindza i Fanni Sárközi su odgovorne za ples u viši razredi, tako su mogli gledatelji pogledati tri koreografije. Za Medjimurske tance i Gradišćanske tance su koreografiju sastavili Antun Kričković i Marija Silčanov. Najveći su zainteresirane s koreografijom Splitski plesni otpeljali na obalu morja. Oko 70 dice je nastupilo ovput na pozornici. Nošnje im je kupila Hrvatska samouprava, obdržavatelj mjesne škole, za 750 tisuć forinti. Koljnofsko kolo je predstavio ples Ražanac, koreografiju Nenada Breke. Uvježbale su divičice Monika Neubauer, Andrea Egrišić i Fanni Sárközi. Uz tančeni blok su nastupile i Ženska klapa Golu-

bice, grupa WhatsUpCi i Bondersölj. Na maratonskom programu su se mogli gledatelji osvidočiti o trudu i marljivosti dice. Pokidob je jur ovde advent, 21. novembra, u subotu, mjesna Hrvatska samouprava dala je mjesto za predstavljanje najnovije knjige Ane Šoretić iz Cogrštofa, „Blizu je vrime“. Iz knjige je čitala sama autorica adventske i božične tekste. Muzički okvir su dali tamburaši Dvojezične škole „Mihovil Naković“. U ugodnoj atmosferi su se slušateljli spomenuli na ditinstvo i na prošla vrimenta. Knjiga se da kupiti u koljnofskoj školi. Ovo kalendarsko ljeto koljnofska Hrvatska samouprava završava s otvaranjem adventskih oblokov, svaki dan sve do Božića.

b. b. i. k.

Hrvatski jezik i kultura u lukoviškoj Okružnoj osnovnoj školi

U malome podravskom naselju Lukovišću već više od pedeset godina radi osnovna škola, a nastava u sadašnjoj školskoj zgradi odvija se od 1972. godine. No u školi ne dolaze samo učenici toga sela nego i djeca iz okolnih naselja: Potonje, Brlobaša i Novoga Sela.

Učenici 7. a razreda

Ravnateljica je škole Eleonora Varga Kečkeš, koja je na čelu ustanove već umalo deset godina, od 2006., a prije je bila do-ravnateljica. Školu pohađa 85 učenika iz navedenih naselja, a u malom broju dolaze i učenici iz Barče i Dombola. Svaki učenik uči hrvatski jezik, tjedno pet sati, te narodopis u jednom satu tjedno. Hrvatska se nastava u školi odvija od utemeljenja ustanove jer, kako kaže i ravnateljica, voditelji sela i škole uvijek su smatrali važnim čuvanje hrvatske kulture i jezika. Činjenica je da je Lukovišće uvijek bilo naselje u kojem su obitavali pretežito Hrvati. Čuvanje hrvatske svijesti u nekom je smislu uvijek bilo najpreče. Nastavnice koje se brinu za hrvatski odgoj u školi jesu Anica Popović Biczak, Tomislav Bunjevac i Biserka Brantner Kolarić koji osim jezičnih sati učenicima predaju i narodopis. Inače, škola ima deset djelatnika zajedno s ravnateljicom, četiri učitelja i šest nastavnika. Djeca koja su završila osnovnu školu školovanje nastavljaju i u gimnaziji i u srednjoj školi. Sva djeca u osmom razredu polažu jezični ispit (osnovni stupanj) iz hrvatskoga jezika, a tko položi ispit, dobije nagradu, a to nije drugo nego besplatno ljetovanje na otoku Pagu u hrvatskom jezičnom kampu, što škole organiziraju svake godine. Sve to omogućuju hrvatske samouprave okolnih naselja i Lukovišća – djeci kamp plati mjesna samouprava gdje ona žive.

U lukoviškoj su školi učili mnogi ko-

jima se i naselja mogu ponositi, npr.: članovi lukoviškog orkestra „Drave“, a ima četiri nastavnika koji su bivši učenici škole. Ravnateljica se brine za što bolju suradnju s Gradinom, općinom koja se nalazi nedaleko od Lukovišća u Virovitičko-podravskoj županiji. Zajedno s općinom imali su dvogodišnji projekt, a u okviru njega učenici lukoviške škole boravili su tjedan dana u Gradini, učili su po tamošnjem rasporedu, a i tamošnja su djece došla u Lu-

kovišće na nastavu, pa su tako mogli što bolje upoznati našu hrvatsku kulturu ovakraj Drave. Doprinos je projekta i jezični laboratorij koji je vrlo koristan pri učenju hrvatskoga jezika, te i interaktivna ploča, koja će također olakšati rad nastavnika. Uspješnom radu suradnika pridonosi i činjenica da imaju samostalnu knjižnicu, gdje si svatko može naći kakvu knjigu koja će mu pomagati u učenju. Knjige uglavnom dobivaju u poklon, čemu mnogo mogu zahvaliti Đuri Frankoviću.

Ravnateljica je istaknula da joj je iznimno važno sudjelovati na raznim natjecanjima, tako mogu uvijek nešto obnoviti u školi, primjerice mogli su osuvremeniti sustav grijanja, radijatore i cijevni sustav. Za to su dobili 70 milijuna forinta. Sada su u projektu TIOP-a u okviru čega su dobili nove laptope i tablete, te su omogućili uporabu WIFI-a u cijelom zdanju. Osim natjecanja škola dobiva potpore i od hrvatskih samouprava navedenih naselja (Potonja, Brlobaš, Novo Selo, Lukovišće), a održavatelj je škole KLIK.

Lukovišće je selce u srcu Podravine gdje ljudi imaju snage i volje da hrvatska kultura i jezik i ubuduće budu živi.

Luca Gažić

USPJEH „BISERA DRAVE“

U četvrtzavršnici natjecanja mladih talenata Fölszállott a páva (Poleti, paune) u kategoriji narodnih glazbala (svirača) starinski Tamburaški orkestar BISERI DRAVE osvojio je najveći broj bodova, 60, i tako osigurao nastup u poluzavršnici. Od sada i mi u izravnim prijenosima NA TELEVIZIJI DUNA možemo dati svoj glas BISERIMA DRAVE. Iskrene čestitke mladim sviračima i njihovu učitelju Tiboru Kedvesu.

Medijski centar Croatica

Očistite čizmice, stiže nam sveti Nikola

Sveti Nikola, najdraži svetac djece, svako dijete razveseli 6. prosinca nekim slatkišem ili poklončićem. Njegova velika skromnost i dobrota nije ostala nezapažena, pa su mnogi ljudi od njega preuzeli vjeru i hrabrost, te je svima bio omiljeni biskup. Svetog Nikolu slave kao zaštitnika djece, siročadi, siromaha, mornara, putnika, trgovaca, bankara, sudaca, nevino osuđenih, vlasnika zalagaonica, radnika, čak i lopova.

Iz života svetog Nikole

Priča o Nikoli počinje davno u maloazijskome gradu Patari. U tome gradu (današnji Demre u Turskoj) u 3. stoljeću rođen je Nikola. Imao je bogate roditelje koji dulje vrijeme nisu mogli imati djece, ali Bog je uslišao njihove molitve pa kad im se napokon rodio sin, dobiva ime po stricu Nikoli, biskupu u Miri. Nažalost, roditelji mu ubrzo umiru i brigu o njemu preuzima stric. Nikola postaje svećenikom želeći širiti ljubav i dobrotu. Uskoro mu umre i stric. Očekivalo se da će ga Nikola naslijediti u biskupskoj službi. No, on skroman i u strahu od te časti, bježi u Palestinu gdje živi samačkim životom. Nakon nekoliko godina vraća se u Miru upravo u vrijeme kad umire biskup, bivši nasljednik njegova strica. Svećenstvo odlučuje da će biskupom postati onaj svećenik koji ujutro prvi uđe u crkvu. Dogodilo se da je to bio baš Nikola. Ovaj put nije mogao pobjeći novoj službi te vrlo mlad postaje biskupom od Mire. Za vrijeme rimskog imperatora Dioklecijana, koji je nemilosrdno proganjao kršćane, biskup Nikola bio je proganjan i zatvaran. Iscrpljen dugim životom i odricanjima, umire u Miri 343. godine.

FESTIVAL „NAJDEKLICA, NAJDEČEC“ U POMURJU

U organizaciji Hrvatskoga kulturno-prosvjetnog zavoda «Stipan Blažetin», Hrvatske samouprave sela Kerestura i Hrvatske samouprave Zalske županije, 13. studenoga u Keresturu je priređen Festival „Najdeklica, najdečec“ kojem je sudjelovalo više od 150 mladih izvođača iz hrvatskih pomurskih naselja sa željom da iskušaju svoje znanje u kazivanju stihova, u solopjevanju, sviranju tamburice, plesu i glumi. Pokrovitelji su Festivala bili Ivan Gugan, predsjednik Hrvatske državne samouprave, i prof. dr. Karlo Gadanji, umirovljeni rektor Sveučilišta u Sambotelu.

Najmlađi folklorasi keresturske škole

Hrvatska samouprava Zalske županije još na početku godine uvrstila je među svoje programe organiziranje Festivala „Najdeklica, najdečec“ smatrajući da mladi nemaju dovoljno mogućnosti da se natječu na raznim festivalima na kojima dobivaju i kvalifikaciju. To je važno i za one izvođače koji ozbiljno razmišljaju o njegovanju neke grane umjetnosti i kulture, a i za njihove nastavnike, voditelje kako bi vidjeli na kojoj su razini u napretku, odnosno prigoda je da se porazgovara o mogućnostima daljnjeg razvoja. Županijska samouprava pokušala je nabaviti sredstva preko natječaja, međutim nije uspjela, ali zahvaljujući novoutemeljenomu Hrvatskom kulturno-prosvjetnom zavodu «Stipan Blažetin» stvoreni su uvjeti za priređivanje Festivala. Za organizaciju se pobrinula keresturska Hrvatska samouprava.

– Vrlo sam sretna što smo uspjeli ostvariti taj Festival koji, nadam se, s vremenom ćemo moći podići i na državnu razinu. Među našom hrvatskom djecom ima dosta nadarenih, mnogi od njih često sudjeluju na mađarskim natjecanjima, gdje dobivaju i kvalifikaciju, međutim na hrvatskome polju imaju mnogo manje mogućnosti. Djeca se vole natjecati i mislim da su načisto i s mogućnostima neuspjeha. Na Festivalu Najdeklica, najdečec svakog će izvođača ocijeniti stručno povjerenstvo i dodijeliti im zlatnu, srebrnu ili brončanu diplomu. – kazala je predsjednica keresturske Hrvatske samouprave Anica Kovač.

Kao posebni gosti, u uvodnom su dijelu Festivala nastupili učenci ivanovečke Osnovne škole s kulturnim programom, naime ke-

Ples folklorasa starije keresturske skupine

resturska i ivanovečka ustanova surađuju u projektu pod naslovom „S druge strane Mure“, pa je to bila dobra prilika da međimurska ustanova poblize upozna na koji način pomurski učenici njeguju hrvatsku kulturu. Festival je otvorio HDS-ov predsjednik Ivan Gugan, koji se obratio mladima i rekao da nadalje njeguju hrvatski jezik i kulturu jer to je jedino jamstvo da će na tim prostorima biti Hrvati i u budućnosti. Profesor dr. Karlo Gadanji je izrazio zadovoljstvo što se toliko mladih prijavilo na Festival i rekao da je svaki sudionik „najdeklica ili najdečec“ jer samim time da je naučio nešto posebno i ima hrabrosti nastupiti pred velikom gledateljstvom, već je posebna ili poseban.

Natjecanja su se odvijala istodobno u raznim prostorijama. Na kazivanje stihova i proze javili su se učenici od nižih razreda do srednjoškolaca, njihovu su interpretaciju ocijenili Žužana Fekete i Stjepan Prosenjak. Nažalost, u kategoriji folklor prijavljenih je bilo jedino iz Kerestura, nastupile su čak tri skupine. Najmanji su prikazali pomurske i međimurske igre i običaje, a starije skupine međimurske i bunjevačke plesove. Njihovu su izvedbu ocijenile Ksenija Korent i Gordana Gujaš. Tamburaških je sastava bilo četiri, po jedna družina iz svih hrvatskih škola, odnosno Tamburaški sastav „Stoboš“ koji okuplja mladiće iz Kaniže i Serdahela. Tamburaše su ocijenili glazbenici iz Međimurja: Nikola Matulin i Ladislav Varga. U dramskoj smo kategoriji mogli vidjeti izvornu scensku igru s naslovom „Telefonski razgovori“, prikazali su je keresturski učenici. Tema je bila koliko je nazočan telefon u svakodnevnom

Tamburaši serdahelske škole

životu današnje obitelji. Ova izvedba, naravno, nagrađena je zlatom od stručnog povjerenstva u sastavu Janja Trstenjak i Mirjana Hrzić. Osim te predstave keresturska su djeca prikazala još jednu scensku igru s glazbenim elementima „Problemi u kralstvu godine“, a učenici kaniške Pijarističke gimnazije izveli su lutkarsku igru „Crvenkapica i vuk“. U kategoriji „razno“ nastupile su solopjevačice zabavne glazbe Veronika Kapuvari i Viktorija Horvat te pjevač uz tamburicu Balint Horvat. Učenice serdahelske škole izvele su koreografiju modernoga plesa na glazbu poznatih hrvatskih sastava. Prvi festival „Najdeklica, najdečec“ ukazao je na to da u regiji ima podosta nadarene djece, a i na nedostatke na polju tamburaške glazbe i folklor, s kojih područja manjkaju stručnjaci. Organizatori se nadaju da će biti nastavka i da će festivala biti u dovoljnoj mjeri kako bi iz godine u godinu priredba postala visokoga ranga.

U spomen

Anica Pjuković Vujić (1933. – 2015.)

Anica Pjuković Vujić (Aljmaš, 19. kolovoza 1933.) rođena je u marljivoj i poštenoj bunjevačkoj ratarskoj obitelji, od oca Gabora i majke Marije rođ. Tumbas. Nakon jednogodišnjega teškog bolovanja – na veliku žalost njezinih najbližih te prijatelja i znanaca – preminula je 24. studenog o. g. u 12.30 sati u budimskoj Bolnici «Szent János».

Misa zadušnica će biti s početkom u 12 sati u četvrtak, 3. prosinca, u crkvi Rane svetoga Franje (Bp., Fő u. 43). Potom je ispraćaj na njezin zadnji put, u Groblje Farkasréti.

Anica je osnovnu bunjevačku školu završila u rodnome mjestu. Ona i mlađi brat Franjo, odgojeni su u duhu bunjevačke samobitnosti, što nije iznenađujuće, naime otac Gabor Pjuković bio je jedan od najaktivnijih bačvanskim prvoboraca Antifašističkog fronta Slavena (AFS), pokreta Hrvata, Srba i Slovaka u Mađarskoj, odnosno među glavnim organizatorima II. kongresa Antifašističkog fronta Južnih Slavena, održanom u Aljmašu 5. listopada 1946. godine, kada je došlo i do njegova preimenovanja u Demokratski savez Južnih Slavena, sa sjedištem u Budimpešti.

Anica se dakle već u svojoj ranoj mladosti, kao svjesna Bunjevka, suočila s vrednotama očuvanja materinske riječi, bogatstvom svoje hrvatske grane i njezine kulturne baštine. Listajući stranice njena bitka, Anica je davne 1953. godine otpočela našu južnoslavensku učiteljsku školu u Pečuhu, ali, nažalost, zbog nepovoljnih političkih razloga između Mađarske i Jugoslavije, otpuštena je iz škole, stoga je nešto kasnije ipak završila učiteljsku obuku u Baji.

Za učiteljicu je stekla namještenje u Peštanskoj županiji u salašarskoj naseobini, Hernádbucka, koje je pripadalo gradu Dabasu. Nakon poduzetog polemiziranja i traženja mogućnosti za pronalaženje radnoga mjesta koje bi omogućilo djelovanje u našoj narodnosnoj sredini, za vrijeme ravnateljstva naše budimpeštanske gimnazije i učiteljske škole, Berkeš dr. Ilyas Margite, odnosno ravnateljstva đачkih domova – gimnazijsko-učiteljskog i osnovnoškolskog – Bariše Fekete, Anica je premještena u Budimpeštu i imenovana za odgojiteljicu u Hrvatsko-srpskoj osnovnoj školi, na Trgu ruža, gdje je radila sve do svog umirovljenja.

Anicu sam upoznao 1957. g. kada sam u IV. razredu, kao budući učitelj, postavljen za pripomoć odgojiteljicama na Trgu ruža. U slobodnom vremenu, uz moju gitaru, često smo zapjevali u duetu. Naime, Anica je imala izvanredno divan glas i znala je bezbroj naših lijepih narodnih pjesama. Poznanstvo i prijateljstvo dakle potječe od tada i traje sve do danas.

Anica se u međuvremenu, 1957. g., udaje za mojega profesora matematike Stipana Vujića. Godine 1960. rođen im je sin Stipan. Godine su se nizale poput đerdana i kontakti s Vujićevom obitelji bili su sve češći. Naime, osnivanjem manjinskih, danas narodnosnih, samouprava, Anica je sa svojim suprugom zajedno djelovala i kao zastupnik budimpeštanskog II. okruga. Oboje su se nalazili na listi prvoga Hrvatskoga kluba što ga je u okviru HOŠIG-a 1992. g. organizirala učiteljica Marija Velin Gregeš, a koji je tada brojio 138 članova. Sve do svog oboljenja bila je članica Udruge hrvatskih umirovljenika u Mađarskoj. Rijetko bi bez nje prošla gradska ili koja kulturna, a napose misno slavlje, čak i zajedničko putovanje u matičnu nam domovinu Hrvatsku. Svi smo mi koji živimo u mađarskoj metropoli, ne govoreći o Aljmašanima i Kačmarcima, bili njezini prijatelji, a Ona, vazda svesrdna, pričljiva i nama draga, jako će nam nedostajati u našoj hrvatskoj zajednici. Za sve Njezino dobročinstvo – a toga je bilo napretek – i ovim putem srdačno hvala!

Počivala u miru, neka joj zemlja bude laka.

Marko Dekić

SAMBOTEL – Hrvatski advent se održava na Glavnom trgu dotičnoga varoša polag adventskoga vijenca, 5. decembra, u subotu, početo od 11 uri. Ki će toga dana posjetiti centar Sambotela, more čuti hrvatske pjesme, viditi folklorni spektakl u izvedbi HKD-a „Četarci“, a i kušati različite hrvatske specijalitete u jilu i pilu. U 17 uri će se nažgati druga adventska svića, a od 18.30 uri publiku će zabavljati petrovski tamburaši „Koprive“.

NARDA – Seoska samouprava Vas srdačno poziva na blagoslovljenje novoga seoskoga busa i na adventski koncert 5. decembra, u subotu, otpodne u 15 uri. Zaklada za razvoj naselja i gajenje tradicij u Nardi, na naticanju je dostala mali kombi kojega će blagosloviti i mašu služiti od 15.45. uri domaći farnik, Tamás Várhelyi, a putnička kola predat će na hasnovanje parlamentarni zastupnik dr. Csaba Hende. Zatim slijedi adventski koncert s mišovitim pjevačkim zborom Slavuj iz Hrvatskih Šic ter s domaćimi jačkaricama i tamburaši. Za svečevanjem svi su pozvani na agape.

SAMBOTEL – Hrvatsko kulturno i vjersko društvo u dotičnom gradu Vas srdačno poziva na Gradišćansko-hrvatski adventski koncert 6. decembra, u nedilju, u sambotelsku crkvu Sv. Norberta (Zárda), s početkom od 15 uri. Pred tim u 14.30 uri svi pozvanici skupa polažu vijenac pri spomen-ploči Ivana Mažuranića (Ulica Jánosa Szilija 4). Pri adventskom koncertu 1 sudjeluju ženski zbor Peruška Marija iz Hrvatskoga Židana, pjevački zbor Janković iz Čeprega, i mišani jačkarni zbor Slavuj iz Hrvatskih Šic. U 16 uri se služi hrvatska maša ku predvodi židanski farnik Štefan Dumović, a za glazbeno sprohadjanje su zaduženi jačkari zbora Sv. Cecilije iz Sambotela. Potom su svi pozvani na druženje u Kisfaludyjevu ulicu. Priredbu pinezno podupiraju Ministarstvo ljudskih resursa i Samouprava grada Sambotela.

SALANTA – Hrvatska samouprava sela Salante 5. prosinca 2015. u 17 sati u domu kulture (SzIKSZT, Hunyadijeva 148), priređuje Hrvatsku večer. U sklopu programa što ga vodi Silvestar Balić sudjeluju Martin Kubatov (Gara), članovi KUD-a Sumarton, Aga Dragovac (Pogan), KUD Marica (Salanta). Nakon programa slijedi zabava s Orkestrom Poklade. Pokrovitelji su programa: salantska Seoska samouprava, Hrvatska samouprava Baranjske županije, Generalni konzulat Republike Hrvatske u Pečuhu.

BUDIMPEŠTA – Javna tribina Hrvatske samouprave grada Budimpešte bit će 6. prosinca 2015. godine, s početkom u 13.30 sati u prostoriji Hrvatskog vrtića, osnovne škole, gimnazije u đačkog doma (1144 Budapest, Kántorné sétány 1 – 3).

LETINJA – Središnjica za kulturu „Fáklya“ u Gradskoj knjižnici 4. prosinca, s početkom u 18 sati priređuje izložbu Miljenka Kranjčeca, hrvatskog kipara i drvorezbara iz Hodošana, poznatog umjetnika po lijepo izrezbarenim oltarima, ormarima, posteljama itd. On je kipar koji stvara u plemenitom drvu, najčešće lipi, trešnji, jasenu. Kapitalno mu je djelo „Križni put“, te čitav niz kipova u drvu, od figure Zrinskog do Bogorodice. Pozdravne riječi će reći Szilárd Farkas, načelnik grada Letinje, i Miljenko Horvat, preloški gradonačelnik, a izložbu će otvoriti József Dömök, ravnatelj letinjske središnjice za kulturu, i Iva Koznjak, ravnateljica Muzeja Croata Insulanus Prelg. Na otvorenju će sudjelovati KUD Donji Kraljevec i citeraši Makvirag.

POGAN – U suradnji Hrvatskog povjerenstva Pečuške biskupije, Zaklade Zornica, poganske Seoske i Hrvatske samouprave te uz novčanu potporu Baranjske županije, u Poganu se 6. prosinca 2015., s početkom u 15 sati u domu kulture (Faluház, Rákóczijeva 9) održava adventska svečanost. Okupljene će pozdraviti načelnica Pogana Aga Dragovac, a potom slijedi nastup poganskoga Ženskog pjevačkog zbora «Snaše» uz prigodne riječi velečasnog Ladislava Ronte, Urednica vjerskog časopisa, koji izlazi četiri puta godišnje, Milica Klaić Taradija, predstaviti će pet godina izlazenja časopisa Zornica nova. U sklopu večeri slijedi nastup Pjevačkoga zbora «Ižipci» te predstavljaju knjige Miroslave Hadžihusejnović Valašek: Kada vrime slavno dođe.

BARČA – Kako bi se pripadnici narodnosti koje žive u Barči i okolnim naseljima bliže upoznali s kulturom, običajima i tradicijom svake od njih međusobno, 28. studenog u mjesnom domu kulture priređen je Umjetnički susret narodnosti pod nazivom Kod kuće u Šomođu. Nastupili su folkloristi pripadnici narodnosti iz Barče, Szuloka i Zákánnya, predstavljajući romsku, njemačku i hrvatsku narodnost. Uz narečeno na licu mjesta prikazana je i izložba starih obrta pomoću narodne nošnje, starih fotografija..., piše portal barcsmedia.hu.

MOHAČ – Dana 6. prosinca, primjereno svojem ustaljenom godišnjem programu, članstvo Čitaonice mohačkih Šokaca priređuje uobičajenu proslavu svetog Nikole, za djecu i unuke svojih članova. Sveti Nikola, kako saznaje Medijski centar Croatica, stiže oko 16 sati.

ŠELJIN – Hrvatska samouprava grada Šeljina u ponedjeljak, 7. prosinca, s početkom u 17 sati održat će svoju skupštinu u Domu kulture „Ormánság“ (7960 Sellye, Mátyás K. u. 53). Dnevni je red sastanka: informacije o radu Samouprave u 2015. planovi za iduću, 2016. godinu.

BUDIMPEŠTA – Zajednica hrvatskih umirovljenika u Mađarskoj, idući susret održava u utorak, 15. prosinca, s početkom u 16 sati, u Croaticinoj klupskoj prostoriji.

BUDIMPEŠTA – Izdavačka kuća Croatica i Medijski centar Croatica pozivaju vas na predstavljanje Hrvatskoga kalendara 2016, koje će biti u utorak, 8. prosinca, s početkom u 18 sati u višenamjenskoj dvorani te Kuće. Potom je Božićni koncert, na kojem nastupaju Darinka Orčik, Stipan Đurić, Jozo Matoric i tukuljski sastav Kolo.

SERDAHEL – Kulturno i športsko društvo, uobičajeno, 6. prosinca organizira ophod svetog Nikole po ulicama sela. U večernjim satima stiže sveti Nikola na konjskim zapregama i obiđe ulice sela, a djeca koja istrče na ulicu daruje malim darovima, slatkišima. Hrabriji se mogu i pridružiti svetom Nikoli i voziti se s njim po selu.

SAMBOTEL – Hrvatska samouprava Željezne županije održava svoju redovitu sjednicu, a potom javnu tribinu, 14. decembra, u ponedjeljak, početo u 15 uri, u sambotelskom Uredu Željeznožupanijske samouprave (Trg Dániela Berzsenyija 1).

MOHAČ – U organizaciji i na poziv Hrvatske samouprave grada Mohača, 28. studenog ostvareno je gostovanje pečuškoga Hrvatskog kazališta u Mohaču. Kazalištarci su izveli predstavu Mišolovka, nastalu na tekst Agathe Christiae. Ulaz je bio besplatan. Istoga dana u prostorijama Šokačke čitaonice i u organizaciji Čitaonice održan je uz blagdan svete Kate uobičajeni Šokački bal uza svirku Orkestra Juice.

Hrvatska samouprava grada Budimpešte

srdačno vas poziva

NA SVETU MISU

u nedjelju, 6. prosinca 2015. u 17 sati u crkvi Rana sv. Franje

(I. okrug, Fő u. 43)

misu služi kapelan **Marko Mogyorósi** prate **Koljnofski tamburaši i Ženska klapa Golubice** nakon mise na

ADVENTSKI KONCERT

Zagrebačkog ansambla flauta

s početkom u 18 sati u organizaciji

Veleposlanstva Republike Hrvatske u Budimpešti

Program Hrvatskog kazališta za prosinac

- 5. prosinca 2015. g. u 19 sati Rajmund Kupareo: Porođenje – misterij; premijera, Pečuh, crkva svete Elizabete
- 6. prosinca 2015. g. u 16 sati Rajmund Kupareo: Porođenje – misterij; Pečuh, crkva svete Elizabete
- 8. prosinca 2015. g. u 13 sati Tatjana Bertok-Zupković : Mala pčelica Maja, lutkarska igra, Budimpešta
- 12. prosinca 2015. g. u 18 sati Rajmund Kupareo: Porođenje – misterij; Starin
- 13. prosinca 2015. g. u 14 sati Rajmund Kupareo: Porođenje – misterij; Gara
- 16. prosinca 2015. g. u 18 sati Rajmund Kupareo: Porođenje – misterij; Olas
- 20. prosinca 2015. g. u 15 sati Ljubica Ostojić: Uvijek moderna Kapica, lutkarska igra, Udvar.

Dragi Hrvati i Hrvatice, poštovani čitatelji! Iz tiska je izašao Hrvatski kalendar 2016, zanimljivo štivo na dvjesto dvadeset stranica, s nizom fotografija o događanjima među Hrvatima u Mađarskoj u 2015. godini. Hrvatski je kalendar godišnjak Hrvata u Mađarskoj, najčitanija knjiga već desetljećima. Po povoljnoj cijeni od 1000 Ft, neka i ovogodišnji kalendar bude ukras vašega doma.

Naručite ga u Izdavačkoj kući Croatica. Adresa: Croatica Nonprofit Kft. 1065 Budapest, Nagymező u. 68. Telefon/faks: +36 1 269 2811, e-mail: croatica@croatica.hu.